

Minister Aktywów Państwowych

Wojciech Balczun

BM.I.053.93.2026

IK: 1230588

Warszawa, 20 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na zapytanie K10ZAP3248, Pana Jana Michała Dziedziczaka, Posła na Sejm RP z dnia 27 lutego 2026 r., w sprawie nadzoru właścicielskiego nad Polską Spółką Gazownictwa sp. z o.o. w kontekście pominięcia gminy Szczytniki w planach inwestycyjnych.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z przepisem art. 9b ustawy o działach administracji rządowej dział aktywa państwowe, którym kieruje Minister Aktywów Państwowych, obejmuje sprawy dotyczące gospodarowania mieniem państwowym, w tym wykonywania praw majątkowych i osobistych przysługujących Skarbowi Państwa, jak również ochrony jego interesów – z wyjątkiem spraw, które na mocy przepisów odrębnych przypisane są innym działom. Minister Aktywów Państwowych reprezentuje Skarb Państwa w wyżej określonym zakresie. Wyrażona w art. 7 Konstytucji zasada legalizmu nakłada na organy państwowe obowiązek działania zgodnie z obowiązującymi przepisami kompetencyjnymi, interpretowanymi w sposób ścisły. Niedopuszczalne jest działanie organów władzy publicznej bez podstawy prawnej albo wykraczające poza jej granice.

Minister Aktywów Państwowych, który wykonuje prawa z należących do Skarbu Państwa akcji w spółce Orlen S.A. (dalej: ORLEN) dysponuje uprawnieniami akcjonariusza określonymi w Kodeksie spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statucie ORLEN. Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw spółki należy do kompetencji Zarządu, a zgodnie z art. 375¹ KSH Walne Zgromadzenie i Rada Nadzorcza nie mogą wydawać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. ORLEN natomiast wykonuje prawa z akcji i udziałów spółek z Grupy Kapitałowej ORLEN, w tym z udziałów spółki Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. (dalej: PSG, Spółka).

Mając na względzie powyższe wyjaśniam, że odpowiedź na wystąpienie Pana Posła została przygotowana w oparciu o informacje przekazane przez ORLEN oraz przez PSG, za pośrednictwem ORLEN.

ORLEN wskazuje, że zapytanie Pana Posła w dużej mierze odnosi się do Planów Rozwoju Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. na lata 2024–2028 oraz 2026–2030.

Art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r., – Prawo energetyczne (dalej: PE) zobowiązuje przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych (PSG) do sporządzenia, dla obszaru swojego działania, planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe. Natomiast art. 16 ust. 13 ustawy wskazuje, że projekty planów rozwoju podlegają uzgodnieniu z Prezesem

Urzędu Regulacji Energetyki, działającym w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii, a zatem nie z ministrem właściwym do spraw aktywów państwowych.

PSG, jako spółka ze 100% udziałem ORLEN, ma status niezależnego operatora sieci dystrybucyjnej gazu ziemnego. Interwencja ORLEN jako właściciela PSG w przedmiotowym zakresie nie może być zrealizowana z uwagi na ryzyka regulacyjne wynikające z przepisów powszechnie obowiązujących oraz stosownych decyzji administracyjnych. Zgodnie z obowiązującym PE, Operator systemu dystrybucyjnego ma prawo podejmować niezależne decyzje w zakresie majątku niezbędnego do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej, a organ przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo nie może wydawać operatorowi systemu dystrybucyjnego poleceń dotyczących jego bieżącej działalności ani podejmować decyzji w zakresie budowy sieci lub jej modernizacji, chyba że polecenia te lub decyzje dotyczyłyby działania operatora systemu dystrybucyjnego, które wykraczałyby poza zatwierdzony plan finansowy lub inny równoważny dokument. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego mają zapewnioną możliwość niezależnego działania.

Przedmiotowe kwestie wynikają z przepisów PE, ukształtowanych zgodnie z Dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącymi wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ziemnego (Dyr. 2003/54 i 2003/55 oraz Dyr. 2009/72 i 2009/73). W wyniku implementacji do prawa polskiego postanowień ww. dyrektyw, w ramach II i III pakietu liberalizacyjnego, co nastąpiło w 2005 r. i 2009 r., wprowadzono do PE konstrukcję, tzw. *unbundlingu*, czyli funkcjonalno-prawnego rozdzielenia przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo (implementowane w art. 9d ust. 1 PE). ORLEN, jako podmiot dominujący w Grupie nie może podejmować żadnych działań interwencyjnych, ingerujących w niezależność operatorów i swobodę ich samodzielnego działania operacyjnego. Naruszenie zasady niezależności operatora jest zagrożone wysokimi karami finansowymi, liczonymi od wartości przychodu spółki. Zgodnie z art. 56 ust. 2f PE nieprzestrzeganie warunków i kryteriów niezależności operatora systemu obwarowane zostało karą nie niższą niż 1% i wyższą niż 15% przychodu z roku poprzedniego ukaranego przedsiębiorcy. Organami uprawnionymi do badania niezależności operatora energetycznego są zarówno polskie organy regulacyjne, jak i bezpośrednio delegowane instytucje unijne.

W zakresie pominięcia gminy Szczytniki (województwo wielkopolskie) w planach rozwoju sieci dystrybucyjnej gazu PSG przedstawiło następujące stanowisko.

Powołany w lipcu 2024 r., Zarząd Spółki, prowadzi ambitny program inwestycyjny, związany z modernizacją sieci, nowymi przyłączeniami oraz projektami wspierającymi transformację i bezpieczeństwo energetyczne Polski. Jednym z priorytetów Zarządu jest dbałość o nieprzekładanie na klienta końcowego kosztów ponoszonych na realizację inwestycji. W ramach tych działań m.in. pozyskiwane są środki unijne (ponad 6-krotnie więcej niż w poprzedniej perspektywie finansowej) oraz prowadzony jest intensywny dialog z odbiorcami przemysłowymi, elektroenergetyką i ciepłownictwem. Dzięki temu możliwe było ograniczenie presji na wzrost taryf dystrybucyjnych w 2026 r., co w efekcie przełożyło się na ich obniżenie średnio o około 1,7%. Zarząd PSG dba o prawidłowy przebieg realizowania inwestycji i reaguje na informacje o potencjalnych i realnych problemach z nimi związanymi. Jednocześnie prowadzony jest szereg działań proefektywnościowych, polegających m.in. na potwierdzaniu potrzeb klientów instytucjonalnych, biznesowych i indywidualnych, niezależnie czy to tereny miejskie czy wiejskie.

W celu przekazania pełnej informacji, PSG przedstawiło chronologię podejmowanych przez Spółkę działań dotyczących sieci gazowej w gminie Szczytniki:

- 13 listopada 2018 r., objęcie gminy Szczytniki programem przyspieszenia inwestycji w sieć gazową PSG w latach 2018 – 2022.
- 25 kwietnia 2019 r., skierowanie przez PSG pisma do Gminy Szczytniki informującego o braku zasadności realizacji gazyfikacji gminy, co wynikało z faktu, że do PSG nie wpłynął ani jeden wniosek o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej – w konsekwencji nie wydano także warunków przyłączeniowych ani nie podpisano żadnej umowy.

- Świadczenie usługi dystrybucji na terenie tej gminy jest prowadzone od III kwartału 2022 r., jedynie w miejscowości Rudunki Szczytnickie.
- W 2023 roku z terenu gminy Szczytniki wpłynęły 3 zapytania (klientów indywidualnych grupy BI) o możliwości przyłączenia do sieci gazowej, na które PSG odpowiedziała informacją o braku możliwości przyłączenia.

W uzupełnieniu powyższej informacji PSG wskazuje, że w obowiązującym Spółkę planie rozwoju na lata 2026-2030 w tabeli zawierającej listę projektów inwestycyjnych związanych z przyłączeniami nowych obiorców Spółka przewidziała zadania zbiorcze dla gmin znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego. Oznacza to, że w przypadku zainteresowania klientów oraz spełnienia warunków technicznych i ekonomicznych realizacji przyłączenia na terenie tych gmin, Spółka posiada zarezerwowane środki na ten cel w uzgodnionym planie rozwoju na lata 2026-2030, a co za tym idzie realizacja planu rozwoju sieci dystrybucyjnej na terenie gminy Szczytniki, po spełnieniu powyższych warunków, nie jest wykluczona.

Z poważaniem
Wojciech Balczun
Minister

dokument podpisany elektronicznie
1230588.4619264.3680664

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów